

ÖZET: Tekniker unvanlı kadroda görev yapan ve Süleyman Demirel Üniversitesi Teknik Öğretim Fakültesi Tesisat Öğretmenliği mezunu olan memurun, 13/07/2016 tarihinde Süleyman Demirel Üniversitesi Teknoloji Fakültesi “Enerji Sistemleri Mühendisliği” bölümünden mezun olduğundan bahisle, hangi ek gösterge rakamı, zam ve tazminat ile ek ödeme oranlarından yararlanması gerektiği hususunda.(08/09/2016-5400)

Belediyenizde tekniker unvanlı kadroda görev yapan ve Süleyman Demirel Üniversitesi Teknik Öğretim Fakültesi Tesisat Öğretmenliği mezunu olan ilgilinin, 13/07/2016 tarihinde Süleyman Demirel Üniversitesi Teknoloji Fakültesi “Enerji Sistemleri Mühendisliği” bölümünden mezun olduğundan bahisle, hangi ek gösterge rakamı, zam ve tazminat ile ek ödeme oranlarından yararlanması gerektiği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin ilk fıkrasında memurların sınıfları belirtilmiş olup, “Teknik Hizmetler Sınıfı” başlığı altında “*Bu Kanunun kapsamına giren kurumlarda meslekleriyle ilgili görevleri fiilen ifa eden ve meri hükümlere göre yüksek mühendis, mühendis, yüksek mimar, mimar, jeolog, hidrojeolog, hidrolog, jeofizikçi, fizikçi, kimyager, matematikçi, istatikçi, yöneylemci (Hareket araştırmacısı), matematiksel iktisatçı, ekonomici ve benzeri ile teknik öğretmen okullarından mezun olup da, öğretmenlik mesleği dışında teknik hizmetlerde çalışanlar, Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi veya bölümlerinden mezun şehir plancısı, yüksek şehir plancısı, yüksek Bölge Plancısı, 3437 ve 9/5/1969 tarih 1177 sayılı Kanunlara göre bütün eksperleri yetiştirilenler ile müskirat ve çay eksperleri, fen memuru, yüksek tekniker, tekniker teknisyen ve emsali teknik unvanlara sahip olup, en az orta derecede mesleki tahsil görmüş bulunanlar, Teknik Hizmetler sınıfını teşkil eder.*” hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 43/B maddesinde; “*B)Ek Gösterge: Bu Kanuna tabi kurumların kadrolarında bulunan personelin aylıkları; hizmet sınıfları, görev türleri ve aylık alınan dereceler dikkate alınarak bu kanuna ekli I ve II sayılı cetvellerde gösterilen ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle hesaplanır. II sayılı cetvelde yer alan unvanlarda değişiklik yapmaya ve yeni unvanlar ilave etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir...*” hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanuna ekli (I) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “II-Teknik Hizmetler Sınıfı” bölümünün (a) bendinde; “*Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az 4 yıl süreli yükseköğretim veren fakülte veya yüksekokullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre Yüksek Mühendis, Mühendis, Yüksek Mimar ve Mimar ile şehir plancısı ve Bölge Plancısı unvanını almış olanlar,*” hükmü, (b) bendinde; “*Kadroları bu sınıfa dahil olup, en az 4 yıl süreli yükseköğretim veren fakülte ve yüksekokullardan mezun olarak yürürlükteki hükümlere göre Jeolog, Hidrojeolog, Hidrolog, Jeomorfoloğ, Jeofizikçi, Fizikçi, Matematikçi, İstatistikçi, Yöneylemci (hareket araştırmacısı), Matematiksel İktisatçı, Ekonomici ve Kimyager unvanını almış olanlarla Teknik Yüksek Öğretmen Okulu mezunları,*” hükmü, (c) bendinde ise; “*Kadroları bu sınıfa dahil olup da yukarıda sayılanlar dışındaki yüksek öğrenim mezunları ile Yüksek Tekniker ve Tekniker unvanını almış olanlar,*” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 9 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; “*Aylıklarını 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre almakta olan personele, ... mali haklar kapsamında yapılan her türlü ödemeler dahil almakta oldukları toplam ödeme tutarı dikkate alınmak suretiyle aynı veya benzer kadro ve görevlerde bulunan personel arasındaki ücret dengesini sağlamak amacıyla, en yüksek Devlet memuru aylığına (ek gösterge dahil), ekli (I) sayılı Cetvelde yer alan kadro ve görev unvanlarına karşılık gelen oranların uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda ek ödeme yapılır.*”

Ek ödemeye hak kazanılmasında ve bu ödemenin yapılmasında aylıklara ilişkin hükümler uygulanır. Bu maddeye göre yapılacak ek ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve ilgili mevzuatı uyarınca ödenmekte olan zam, tazminat, ödenek, döner sermaye ödemesi, ikramiye, ücret ve her ne ad altında olursa olsun yapılan benzeri ödemelerin hesabında dikkate alınmaz.” hükmüne yer verilerek, Devlet memurlarına kadro ve görev unvanları esas alınarak 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli I sayılı cetvelde belirtilen oranlarda ek ödeme yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu hükümler ile önce teknik hizmetler sınıfının kapsamı belirlenmiş ve ek göstergenin memurun yer aldığı sınıf ve görevlerde bulunduğu sürece ödeneceği ifade edilmiş olup, ek göstergenin kadroya bağlı olduğu belirtilmiştir. Benzer şekilde ek ödemenin yapılmasında da memurların kadro ve görev unvanlarının esas alınacağı ifade edilmiştir. Zira 657 sayılı Kanun kapsamında kadro memurun çalıştığı belli bir görev yerini ifade etmekte olup, yapacağı işle bağlantısının da kurucu unsurudur. Aynı zamanda kadro personelin sayısının, niteliğinin, görev yerinin, unvanının, sınıf ve derecesinin, yükselmesinin, parasal ve özlük haklarının da genel olarak belirleyicisidir.

Nitekim, benzer bir konuya ilişkin Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu 7/12/2007 tarihli ve E:200/2, K:2007/1 sayılı kararında; *“İçtihadın birleştirilmesi istemine konu olan kararlarda uyumsuzluğu, kimya mühendisi unvanına sahip olmakla beraber, teknik hizmetler sınıfında kimyager kadrosunda görev yapanların ek göstergelerinin tespitinde tahsil durumunun mu, yoksa kadro unvanının mı esas alınacağı, buna göre 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na 527 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 3'üncü maddesi ile eklenen (I) Sayılı Cetvelin Teknik Hizmetler Sınıfı bölümünün (a) bendinde öngörülen (3600) ek gösterge rakamından mı, yoksa (b) bendinde öngörülen (3000) ek gösterge rakamından mı yararlanılacağı hususu oluşturmaktadır....*

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 43'üncü maddesinde, ek göstergelerin bir takım görevlerin önem ve niteliklerinden ötürü kabul edildiğini, memura yapılacak aylık ödemenin gösterge tablosundaki rakama bu ek gösterge rakamlarının eklenmesi suretiyle bulunacak gösterge rakamı üzerinden hesaplanacağını belirten hükümler, bunların kesinlikle göreve bağlı, sunulan hizmetin ve yapılan görevin karşılığı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Ek gösterge, kadro görevini yürüten personele verilen önemin göstergesi, yetki ve sorumluluğunun karşılığıdır. Yetki ve sorumluluk ise, eğitim sonucu elde edilen unvana göre değil, kadro unvanına bağlı olarak kullanılır.

Anılan Kanunun 33'üncü maddesinde ise, kadrosuz memur çalıştıramayacağına hükme bağlandığı, ek göstergeden yararlanabilmek için cetvellerde karşılığı gösterilen kadroların birine atanmış ve bu görevi fiilen ifa ediyor olma şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerektiği, ayrıca 147'nci maddesinde de aylığın hizmetlerin karşılığında kadroya dayanılarak ay itibarıyla ödenen parayı ifade ettiği belirtilmiştir. Bu itibarla anılan hükümler dikkate alınmaksızın 657 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı ek gösterge cetveli tek dayanak alınmak suretiyle ek göstergenin unvana göre uygulanması gerektiği sonucuna varmak mümkün değildir. Kadro ve bunun karşılığı ödenen parayı ifade eden aylığın ve bunun bir parçasını oluşturan ek göstergenin, başka bir anlatımla memurun parasal haklarını düzenleyen kuralların, yorum yoluyla kapsamlarının genişletilmesi veya boşluklarının doldurulması mümkün değildir.

657 sayılı Kanunun 43'üncü maddesi, ek gösterge konusunda bu Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellere atıf yaptığından, ilgililere uygulanacak ek göstergenin tespitinde söz konusu cetvellerin yanında 43'üncü maddede yer alan düzenlemelerin de (unvana ilişkin görevde-kadroda bulunma koşulunun da) göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Buna göre, Devlet memurlarının fiilen görev yapmakta oldukları kadro unvanları için ek gösterge öngörülmesi halinde bundan yararlanacakları, kadro unvanında herhangi bir değişiklik olmadığı sürece mezuniyet diplomasında yer alan unvan, başka bir anlatımla tahsil

durumu dikkate alınarak ek gösterge uygulamasından yararlanamayacakları sonucuna ulaşılmaktadır.” ifadelerine yer verilerek kimyager kadrosunda bulunmakta iken, kimya mühendisliğini bitirenlerin, mühendis kadrosuna atanmaksızın, mühendis kadrosu için öngörülen ek göstergeden yararlanmalarının mümkün bulunmadığı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 657 sayılı Kanununun 152 nci maddesinde memurlara ödenecek zam ve tazminatlar ile bunların üst sınırları düzenlenmiş olup, mezkur maddenin “Ortak Hükümler” başlığının birinci fıkrasında; *“Bu zam ve tazminatların hangi işi yapanlara ve hangi görevlerde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları ilgili kurumların yazılı isteği ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca bütün kurumları kapsayacak şekilde ve 154 üncü madde uyarınca katsayının Bakanlar Kurulunca değiştirilmesi durumu hariç yılda bir defa olmak üzere hazırlanır ve Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulur.”* hükmüne yer verilmek suretiyle de memurlara ödenecek zam ve tazminat miktarlarının Bakanlar Kurulu Kararı ile belirleneceği ifade edilmiştir.

Mezkur maddeye istinaden, 05/05/2006 tarihli ve 26159 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 17/04/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar" yürürlüğe konulmuş, 13/01/2016 tarihli ve 29592 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 2016/8370 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2 nci maddesiyle de bu Kararın 2016 yılında da uygulanmaya devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

17/04/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar’ın 4 üncü maddesinin (e) bendinde; *“Kurumların teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarına ait kadrolarında bulunanlardan, buldukları hizmet sınıflarına atanılabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirenlere, cetvellerde ayrıca belirtilen istisnai durumlar hariç olmak üzere, kariyerleri (mesleki üst öğrenimleri) esas alınarak zam ve tazminat ödenir. Kadroları teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarında bulunanlardan, buldukları hizmet sınıflarından bir kadroya atanılamayacak herhangi bir üst öğrenimi bitirenlere ise bitirdikleri üst öğrenimden dolayı zam ve tazminat ödenmez.”* hükmü yer almakta olup, bu hükmüne ilişkin olarak 160 Seri Nolu Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliğinin E-Uygulamaya İlişkin Ortak Açıklamalar bölümünün 3 üncü maddesinde; *“Kararın 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde de belirtildiği üzere, kadroları teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarında bulunan personelden, buldukları hizmet sınıflarına atanılabilecek mesleki bir üst öğrenimi bitirerek, diploma veya çıkış belgelerini kurumlarına ibraz edenlere, intibak işlemlerinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın, belgelerin kuruma ibrazını takip eden ay başından geçerli olmak üzere, ita amirlerinden alınacak ödeme onayı ile cetvellerde ayrıca belirtilen istisnai durumlar hariç olmak üzere bitirilen aynı sınıfla ilgili mesleki üst öğrenimin karşılığı olan zam ve tazminatlar ödenecek, bunlar için ayrıca yıl içinde kontrol işlemi yapılmayacaktır.*

Sağlık ve teknik hizmetler sınıflarında yer alan personelin bitirdiği üst öğrenimin mesleki bir üst öğrenim olup olmadığı hususu, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 43 üncü maddesinin (b) bendi uyarınca alınan Yükseköğretim Kurulu kararlarına istinaden tespit edilecektir.” ifadelerine yer verilmiştir.

Zam ve tazminatlara ilişkin yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamaların birlikte değerlendirilmesi neticesinde, teknik ve sağlık hizmetleri sınıflarına dahil kadrolarda bulunan personelin söz konusu hizmet sınıflarına atanabilecek herhangi bir mesleki üst öğrenimi bitirmeleri halinde, kariyerleri için öngörülen zam ve tazminatın ödenmesinde, bitirilen üst öğrenimin kadro göreviyle ilgili olması, kurumun görev alanıyla ilgili olması, veya mevcut mesleki öğrenimin program ve bölüm bazında devamı mahiyetinde bir üst öğrenim olması gibi şartların aranmasına gerek bulunmadığı bulunulan hizmet sınıfına atanabilecek mesleki bir üst öğrenimin bitirilmesinin yeterli olacağı düşünülmektedir.

Ayrıca, 17/04/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar'ın 13 üncü maddesinde zam ve tazminatların ödenmesine esas olmak üzere; bu Karar ve eki cetvellerin uygulanmasından doğacak her türlü sorunu çözüme bağlamaya Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine, Maliye Bakanlığının yetkili olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm, açıklamalar ve mahkeme kararları çerçevesinde; Teknik Öğretim Fakültesi Tesisat Öğretmenliği mezunu olarak tekniker unvanlı kadroda görev yapmakta iken Teknoloji Fakültesi "Enerji Sistemleri Mühendisliği" bölümünden mezun olan ilgilinin,

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun I sayılı Cetvelinin Teknik Hizmetler Sınıfı bölümünün (b) bendinde sıralanan ek gösterge rakamlarından,

2. Mezun olunan yüksek öğrenimin, ilgilinin bulunduğu kadronun mesleki üst öğrenimi olması sebebiyle, 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki I sayılı Cetvelin (B) Teknik Hizmetler bölümünün 2 nci sırasında yer alan zamlardan, II sayılı Cetvelin (E) Teknik Hizmetler bölümünün 1-b sırasında yer alan tazminatlardan,

3. 375 sayılı KHK'ya ekli (I) sayılı Cetvelin (A) bölümünün 2 nci grubunda ki (c) sırasında yer alan ek ödeme oranlarından,

yararlanabileceği mütalaa edilmekle birlikte, mezkur Kararın 13 üncü maddesi uyarınca, zam ve tazminatlar konusunda uygulamaya esas olmak üzere Maliye Bakanlığından da görüş alınması gerekmektedir.

